

Ο ΚΑΘΕΡΕΠΤΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΓΕΝΑΡΗΣ - ΜΑΡΤΗΣ 1981

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'

ΑΡΙΘΜΟΣ 7

«ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
 ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ
 ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

Συγκτάσεται από Ἐπιτροπή

Ἑπεύθυνος:

Τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ
 Συλλόγου.

Γραφεῖα περιοδικοῦ:

Γεωργίου Β' 13 Ἰωάννινα

Τηλεφ. (0651) 28020

Διεύθυνση γιά τήν ἐξυπηρέτηση τοῦ
 περιοδικοῦ «Καθρέπτης» - Ἀλληλο-
 γραφία

Θανάσης Α. Πατούρας

Νεοφ. Δούκα 6 - Ἰωάννινα

Τηλ. (0651) - 24.164

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐσωτερικοῦ Δρχ. : 300

Ἐξωτερικοῦ Δολ. : 20

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ —

— ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:

α) ΙΩΑΝΝΙΝΑ:

ὁ Ταμίας τοῦ Συλλόγου

Κώστας Θ. Νίκου

Μανωλιάσσης 53

Τηλ. (0651) 31.609

β) ΑΘΗΝΑ:

Κώστας Χρ. Γιωτάκης

Ἑλλης 28 - Αιγάλεω

Τηλ. (01) 5985462

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βασίλης Δ. Παπαδημητρίου

Γιώργος Δ. Ἀναστασίου

Κώστας Ε. Σιώτος

Ἀντώνης Δ. Ἀντωνίου

ΜΙΑ ΑΞΙΕΠΑΙΝΗ ΚΙΝΗΣΗ

Είναι αιώσιος παγκόσμιος νόμος, οποιοδήποτε συλλογικό ὄργανο δέν πλαισιώνεται ἀπὸ νέους ἀνθρώπους, νὰ εἶναι καταδικασμένο σὲ μαρασμὸ καὶ τέλος σὲ θάνατο.

Ἀντίθετα ὅποιο συλλογικὸ ὄργανο πλαισιώνεται ἀπὸ νέους ἀνθρώπους ἔχει ζωτικότητα καὶ εἶναι γεμάτο ὄρεξη γιὰ δημιουργία. Καὶ αὐτὸ γιὰ τὰ νιάτα εἶναι ἡ Ζωή.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἐξήγηση τοῦ γεμάτου ὀρμῆ γιὰ δράση καὶ δημιουργία συλλόγου μας. Ἡδὴ ἔχει ἓνα τέταρτο τοῦ αἰῶνα Ζωὴ καὶ σφίζει ἀπὸ δραστηριότητα. Καὶ αὐτὸ γιὰ τὰ νιάτα πέρα ἀπὸ τὸν ἄδολο ἰδεαλισμὸ καὶ τὴν ρομαντικὴ διάθεση, ἔχουν καὶ τόλμη.

Ἐκδρομὲς στὸ ἐξωτερικὸ, ἐκπολιτιστικὲς ἐκδηλώσεις ὑψηλοῦ ἐπιπέδου. Ἀθλοθέτηση βραβίων γιὰ νέους μὲ λαμπρὴ ἐπίδοση στὰ γρόμματα. Ἔργα πολυδάπανα στὴ γεννέτειρά μας. Ἐκδοση περιοδικοῦ. Δωρεῆς στὴν ἐκκλησία καὶ τόσα ἄλλα πού ὄλοι μας τὰ ξέρουμε.

Καὶ ὅλα αὐτὰ γιὰ τὸν ὅτι οἱ νέοι μας ἀγκάλιασαν μὲ ἀγάπη καὶ στοργὴ τὴν πρώτη προσπάθεια τῶν πατέρων τους, πῆραν τὴν σκυτάλη στὰ δικά τους στιβαρὰ χέρια γιὰ νὰ τὴν δώσουν στοὺς ἐπερχόμενους.

Σὲ κάθε συνεδρίαση οἱ νέοι μας δέν ἀκοῦνε μόνο ἀλλὰ κάνουν γόνιμη κριτικὴ. Ὑποδεικνύουν σωστὲς λύσεις καὶ χαράσσουν νέους δρόμους, πού ὄχι μόνον ἐνδυναμώνουν τὸ Σύλλογὸ μας ἀλλὰ καὶ διευρύνουν τὴ δραστηριότητα καὶ τὰ ἐνδιαφέροντα του. Τολμοῦν πράγματα πού οἱ πρεσβύτεροι τὰ βλέπουν μὲ σκεπτικισμὸ.

Στὴν ἐτήσια Γενικὴ Συνέλευση μετὰ τὸν Οἰκονομικὸ ἀπολογισμὸ συζητήθηκαν καὶ ἄλλα θέματα. Ἐνα ἀπὸ αὐτὰ ἦταν ἡ πρόταση νέων τοῦ χωριοῦ μας νὰ κάνουν χορευτικὸ ὄμιλο, μέσα στὰ πλαίσια καὶ στὶς ἀρμοδιότητες τοῦ συλλόγου μας. Ἀνάπτυξαν τὸ σχέδιό τους τὸ ὅποιο εἶχαν μελετημένο στὴν ἐντέλεια (Δάσκαλο, μέρος γιὰ πρόβες, στολές). Μέσα στὶς προθέσεις τους εἶναι νὰ κάνουν ἀκόμη συλλογὴ καὶ καταγραφή ὅλων τῶν τραγουδιῶν τοῦ χωριοῦ μας μὲ μαγνητόφωνο.

Παρὰ τίς ἀντίθετες γνώμες πού ἀκούστηκαν, ἡ Γενικὴ συνέλευση εἶδε μὲ πολὺ καλὸ μάτι τὴν προσπάθεια τῶν παιδιῶν.

Τὸ Δ/κὸ Συμβούλιο ἀπὸ τὴν πλευρὰ του ὑποσχέθηκε ἀμέριστη συμπαράσταση στὴν ἀξίεπαινη προσπάθεια τῶν νέων μας νὰ διατηρήσουν καὶ διασώσουν τοὺς παραδοσιακοὺς χοροὺς τῆς πατρίδας μας καὶ νὰ καταγράψουν ὅλα τὰ τραγούδια. Ὅπως ἀντιλαμβάνεται ὁ κα-

θένας μας πρόκειται για μεγάλη προσφορά στην Έλληνική λαογραφία.

Άς προσέξουν αυτή την εύγενική προσπάθεια των νέων του χωριού μας και άλλοι άρμοδιότεροι.

Μαζί με τὸ μεγάλο Εὐγεστά παιδιά, θὰ τοὺς συστήσω νὰ συμπεριλάβουν μέσα στοὺς στόχους τους καὶ τὴν ποιοτικὴ ἀνύψωση τοῦ περιοδικοῦ μας. Νὰ γίνει ὁ «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ», πραγματικὸς καθρέφτης τῶν πολυποίκιλων δραστηριοτήτων τοῦ Συλλόγου μας.

καθρεπτης

επιστολες

Γέννησι 26 - 2 - 81

Ἀγαπητοὶ συντοπίτες!

Μέ ενδιαφέρον παρακολουθῶ τὴν προσπάθειά σας καὶ δὲν μπορῶ παρά νὰ σᾶς συγχαρῶ με εὐλικρίνεια καὶ νὰ σᾶς εὐχηθῶ νὰ βελτιώνετε, χρόνο με τὸ χρόνο, τὴν παρουσία σας αὐτὴ στὸν Ἡπειρώτικο χῶρο. Ὅσο με ἀφορᾶ, θὰ σᾶς συντρέξω με ὅλες μου τίς δυνάμεις καὶ, κοντοχωριανὸς καθὼς εἶμαι, θὰ ἐνώσω τὴ φωνή μου, πού δὲν πιστεύω νὰ εἶναι καὶ τόσο παράταιρη, με τὴ δική σας. Ὅμως λίγο ἀργότερα, γιατί τώρα ἔχω τραχανὰ ἀπλωμένο.

Κλείνοντας, θὰ ἤθελα νὰ σᾶς ἐνημερώσω ὅτι ἔφτασαν σὰ χέρια μου μόνο τὰ τρία τελευταῖα τεύχη (Ἀπρίλης—Δεκέμβρης 1980) καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ στείλετε, ἂν εἶναι δυνατό, καὶ τὰ προηγούμενα.

Μέ πολλές εὐχαριστίες
καὶ πατριωτικοὺς χαιρετισμοὺς

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΣΚΛΟΥΠΙΩΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Κάποτε μεταξύ τῶν προγόνων μας, στό Ἀμπελοχώρι, πού τότε λέγονταν Σκλουῖπο, ἐδῶ καί πολλά χρόνια, περισσότερα ἀπό ἕναν αἰῶνα, καθῶς μοῦ διηγοῦνται οἱ γεροντότεροι τῆς ἐποχῆς τῶν παιδικῶν μου χρόνων συνέβη τό ἐξῆς περιστατικό.

Τότε ὅπως καί πάντα τὰ χωριά Ζοῦσαν οἱ λεγόμενοι νοικοκυραῖοι καί αἰώνιοι φτωχοί. Κοινωνία ταξική καί διακριτική ἴδια καί χειρότερη λίγο ἴσως ἀπό τήν σημερινή πού τήν Ζοῦμε καί ἐμεῖς. Τό χωριό μας τότε ἦταν ἡ ἐποχή πού ἀριθμοῦσε 25 μέ 30 σπιτία πού τὰ κατοικοῦσαν ὀρισμένα τaráφια «σόια» πού λέμε. Οἱ περισσότεροι προέρχονταν σχεδόν ἀπό τό ἴδιο τaráφι τό Νουτσέικο μιά καί ὁ Νουτσος ἦταν πού πρωτοέστησε τό χωριό μας, ὅπως μᾶς λέει ἡ παράδοση καί ὅπως πιστεύεται ἀπό ὁμολογίες ὀρισμένων παλιῶν γερόντων ἀπό διάφορες χρονολογίες τῆς ἐκκλησίας κ.λ.π. καί ἄλλες μαρτυρίες. Ἀναλυτικότερα θά Ξαναγράψουμε γιά τήν ἱστορία τοῦ χωριοῦ μας, γιά ὅσα ἔχομε πληροφορηθεῖ. Μὲ τό πέρασμα τοῦ χρόνου ὅμως ἂν καί προέρχονταν ὅλοι ἀπό τό ἴδιο τaráφι καί ἔπρεπε νά ἐπονομάζονται ὅλοι Νουτσαῖοι, μερικοί τοῦς σκάλωσαν ὀρισμένα παρατσούκλια καί παρουσιάζονται μέχρι σήμερα μέ ἀλλαγμένα τὰ ἐπώνυμα ὅπως Πραμαντιωταῖοι, Ξεκαρφωταῖοι, Μπαλωμεναῖοι, Βλαχαῖοι, Νικαῖοι, κλπ.

Ὁ γέρος ὁ Μῆτρος — Πραμαντιώτης ἦταν τότε ἕνας ἀπό τοῦς καλοῦς νοικοκυραῖους τοῦ χωριοῦ. Εἶχε κτήματα πολλά ζωντανά καί χρήματα πού τότε μετριοῦνταν σέ λίρα Τουρκίας χρυσή. Ἦταν δέ καί προεστός τοῦ χωριοῦ καί σάν τέτοιος ὑποχρεωτικά ἦταν καί ὁ τοποτηρητής τῶν Τούρκων. Μάζευε ἀπό τό χωριό τοῦς φόρους πού ἐπέβαλαν οἱ Τούρκοι σέ χρῆμα ἢ σέ εἶδος παραγωγῆς καί τὰ παρέδινε στόν καιρό τους.

Κάποια μέρα λοιπόν ἕνας ἄλλος χωριανός πού τοῦ παρουσιάστηκε μιὰ ἀνάγκη σοβαρή καί ἦταν καί φτωχός, ὅπως φαίνεται, πῆγε στόν γέρο Πραμαντιώτη γιά νά δανειστεῖ τρεῖς (3) λίρες. Μπάρμπα Δημήτρη τοῦ εἶπε νά μοῦ δώσεις τρεῖς λίρες γιατί θέλω νά παντρέψω τήν τσοῦπρα μου τήν Λαμπρινή καί θά σοῦ τίς δώσω γρήγορα πάλι. Ὁ Πραμαντιώτης σάν καλός ἄνθρωπός πού ἦταν τοῦ λέει: Κοίταξε παιδί μου σ' αὐτή τήν παραθύρα (ντουλάπι μικρό) εἶναι ἕνα τενεκεδάκι μέσα ἔχει λίρες, πάρε τρεῖς πού θέλεις καί ἄμα τίς συμμαζέψεις νά τίς φέρεις πάλι γιά νά ἔχομε νά βοηθήσουμε καί κανέναν ἄλλο. Κοίταξε ὁ ἄνθρωπος πραγματικά στό τενεκεδάκι ὑπῆρχαν λίρες. Πῆρε τρεῖς πού ἤθελε τόν εὐχαρίστησε καί ἔφυγε.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

«Τὰ ματάκια»

Κάτω στὰ Ἱεροσόλυμα
ματάκια ματάκια.
Καὶ στοῦ Χριστοῦ τὸν Τάφο
μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
Ἐκεὶ δένδρος δὲν ἦτανε
ματάκια ματάκια.
δένδρος ἐφανερῶθη
μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
Ὁ δένδρος ἦταν ὁ Χριστὸς
ματάκια ματάκια.
Καὶ ρίζα ἡ Παναγία
μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
Καὶ τὰ κλωνάρια τοῦ δενδροῦ
ματάκια ματάκια.
Ἦταν οἱ μάρτυρες του
μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
Ποῦ μαρτυροῦσαν κι' ἔλεγαν
ματάκια ματάκια.
Γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὰ πάθη
μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
Χριστέ μου ποῖός σέ Σταύρωσε
ματάκια ματάκια.
Οἱ ἄνομοι Ἑβραῖοι
μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
Τετάρτη τὸν ἐπιάσανε
ματάκια ματάκια
Πέμπτη τὸν τυραννοῦσαν
μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
Παρασκευοῦλα τὸ πρωῖ
ματάκια ματάκια.

Βάνουν νά τόν Σταυρώσουν
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Τὸ Φαραῶ ἐδιάταξαν
 ματάκια ματάκια.
 Νὰ φτιάξει τρία περόνια
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Κι' αὐτὸς ὁ τρισκατάρτος
 ματάκια ματάκια.
 Βάνει καὶ φτιάχνει πέντε
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Ἐσὺ Φαραεὺ ποῦ τὰ ἐφτιασες
 ματάκια ματάκια.
 Νὰ ῥθεῖς νὰ μᾶς διατάξεις
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Τώρα ποῦ μὲ ρωτήσατε
 ματάκια ματάκια.
 Θὰ ρθῶ νὰ σᾶς διατάξω
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Βάλτε τὰ δύο στὰ πόδια του
 ματάκια ματάκια
 Καὶ τ' ἄλλα δυὸ στὰ χέρια
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Τὸ πέμπτο τὸ φαρμακερὸ
 ματάκια ματάκια
 Βάλτε το στὴν καρδιά του
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Νὰ τρέξει αἷμα κα νερὸ
 ματάκια ματάκια.
 Νὰ λυγῶθεϊ ἡ καρδιά του
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Καὶ ἡ Παναγιὰ οὐκ ἔκουσε
 ματάκια ματάκια.
 Πέφτει γιὰ νὰ πεθάνει.
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Ποῦ ἔναι μαχαίρι νὰ σφαγῶ
 ματάκια ματάκια.
 Γκρεμὸς νὰ πάω νὰ πέσω
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Ποῦ ἔναι ποτάμι σιγαλὸ
 ματάκια ματάκια.

Νὰ πάω νὰ πέσω μέσα
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Μάνα μου γιὰ μὴ σφάζεσαι
 ματάκια ματάκια.
 Σφάζονται οἱ μάνες ὅλες
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Μάνα μου μὴ γκρεμίζεσαι
 ματάκια ματάκια.
 Γκρεμίζονται οἱ μάνες ὅλες
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Μάνα μου γιὰ μὴ πνίγεσαι
 ματάκια ματάκια.
 Πνίγονται οἱ μάνες ὅλες
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Βάλε κρασάκι στὸ γυαλί
 ματάκια ματάκια.
 Τὴν πίτα στὸ σαγάνι
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Σύρε στ' Ἄι - Γιάνν' τοῦ Πρόδρομου
 ματάκια ματάκια.
 Καὶ στοῦ Ἄι - Γιάνν' τὰ σπίτια
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Νὰ σοῦ χαρίσει τὰ κλειδιά
 ματάκια ματάκια.
 Κλειδιά τοῦ παραδείσου
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Ν' ἀνοίξω τὸν παράδεισο
 ματάκια ματάκια.
 Νὰ μπῶ νὰ σεργιανίσω
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Νὰ ἰδῶ τοὺς πλοῦσιους πῶς περνοῦν
 ματάκια ματάκια.
 Καὶ τοὺς φτωχοὺς πῶς τρέχουν.
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Νὰ ἰδῶ καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ
 ματάκια ματάκια.
 Ψηλὰ στὰ Κυπαρίσσια
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Πῶς παίζουν τὸ χρυσόμηλο
 ματάκια ματάκια.

Καί λησμονοῦν τίς μάνες
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Φτωχοὶ δομεῖτε μας κερὶ
 ματάκια ματάκια.
 Φλουριά θὰ τὰ πληρώσουν
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Ἐδῶ χαράτες δέν περνοῦν
 ματάκια ματάκια.
 Καὶ τὰ φλουριά δέν παίρνουν
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.
 Περνάει λιβάνι καὶ κερὶ
 ματάκια ματαάκια.
 Καὶ καθαρὴ ψυχούλα
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.

Τὸ τραγούδι αὐτὸ γράφτηκε ὅπως ἀκριβῶς τραγουδιέται τὴν
 Τρίτη μέρα τῆς Λαμπρῆς, καὶ χορεύεται σὲ γενικὸ χορὸ πρὶν ἀπὸ τὴ
 Δύση τοῦ ἡλίου.

ΣΚΛΟΥΠΙΩΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΝΟΣΤΑΛΓΙΕΣ

Πᾶνε τὰ χρόνια τὰ μικρὰ
 τὰ παιδικὰ μου χρόνια,
 ποὺ ζοῦσα πάντα στὸ χωριό
 στὰ γέρικα πλατάνια.
 Περπάταγα στίς λαγκαδιές
 ὄλημερίς στὸν ἥλιο,
 καὶ κάθε βύρα μὲ νερό
 συχνὰ πετροβολοῦσα.
 Τὰ βρωμονέρια τὰ θολὰ
 πιτσιλίζαν τὰ μοῦτρα.
 Στὴν ποταμιὰ σεργιάναγα
 στίς ροῦγες τριγυρνοῦσα
 Ξυπόλητος καλοκαιριές
 ξεζάρκωτος χειμῶνα.
 Μὲ τὰ παιγνίδια τὰ τρελὰ
 μὲ τὸ κρυφτὸ τὸ θράδυ
 τὸν Μάιο μὲ τὸν αἶπο
 τὸν Αὔγουστο τὴ σκλέντζα.

τούς κλέφτες τὸ Σεπτέμβριο
 κι ἄλλα πολλὰ παιγνίδια.
 Πέρασαν μῆνες καὶ καιροὶ
 σαράντα πέντε χρόνια
 ἄσπρισε πιά ἡ κεφαλή
 πέσαν τὰ πρῶτα χιόνια.
 Ἔκατσα καὶ στοχάστηκα
 τὰ παιδικὰ μου χρόνια
 καὶ σὺν καθρέπτη τᾶγραψα
 νὰ τὰ ἔβρουνε τὰ ἐγγόνια.

Γιάννης Ἀλεξίου

ΣΤΟ ΦΙΛΟ ΜΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟ

Ἀλησμόνητε φίλε.

Ἐμεῖς οἱ χωριανοὶ σου φίλοι, ποὺ ζήσαμε ἀξέχαστες στιγμὲς μαζί σου στεκόμαστε τώρα βουβοὶ καὶ θλιμμένοι μπροστὰ στὸν Ἐαφνικὸ, ἀπρόσμενο καὶ ἄδικο χαμὸ σου.

Ὁ θάνατος, ἄγριος θεριστῆς, ἦρθε καὶ σ' ἄρπαξε ἀπὸ κοντὰ μας πάνω στὸν ἀνθὸ τῆς νιότης σου. Σέ πήρε τῆ στιγμῆ που ἦσαν ἔτοιμος ν' ἀνοίξεις τὰ φτερὰ σου καὶ νὰ τρυγήσεις τὴ γλύκα τῆς ζωῆς. Σοῦ ζήτησε τὰ ἀκριβὰ σου νιάτα καὶ τὴ λεβεντιά σου, σοῦ φθόνεσε τὴν καλὴ καὶ ἄδολη καρδιά σου καὶ σέ κάλεσε κοντὰ του.

Καὶ σὺ ἐγείρες, σὰν κομμένο λουλούδι, τὸ ὄμορφο κεφάλι σου καὶ τὸν ἀκολούθησες ἀφήνοντας πίσω σου πόνο βαρὺ κι ἀβάσταχτο, δάκρυ πικρὸ καὶ μαῦρο.

Ἐφυγες Χριστόφορε παράκαιρα, ἔφυγες ἀλησμόνητε κι ἀγαπημένη φίλε. Στὴν παρέα μας μιὰ θέση μένει ἀδειανή καὶ καρτερεῖ μάταια νὰ φανεῖς μὲ τὸ γλυκὸ σου χαμόγελο. Ἡ θύμησή σου εἶναι δίπλα μας κι ἀνάμεσά μας. Τὸ ἀπροσδόκητο καὶ Ἐαφνικὸ ταξίδι σου μᾶς ἄφησε πίκρα μεγάλη, ποὺ κατάκατσε στὰ βάθη τῆς καρδιάς μας.

Ἐνώνοντας τὴ μεγάλη θλίψη μας μὲ κείνη τῶν ἀπαρηγόρητων γονιῶν σου, σοῦ στέλνομε τὸ στερνὸ χαιρετισμό.

Αἰώνια ἡ μνήμη σου ἀγαπημένε φίλε.

Ἄς εἶναι ἐλαφρὸ τὸ χῶμα ποὺ σέ σκέπασε.

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΣΟΥ

21 ΦΛΕΒΑΡΗ 1913

Ἀνάμνηση

Τὸν Φλεβάρη τοῦ 1913, ὅταν πολεμοῦσε ὁ στρατός μας μὲ τοὺς Τούρκους γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν Ἰωαννίνων καὶ τῆς περιφέρειας, ξημεροβραδιάζαμε στὸν Ἅϊ - Νκολάκη, ποὺ εἶναι πιὸ πάνω ἀπὸ τὴ «Λούτσα», παρακολουθώντας τὸν πόλεμο στὰ Κατσανοχώρια.

Βλέπαμε τίς λόγγες ποὺ ἔλαμπαν στὸν ἥλιο καὶ ἀκούαμε τίς βόμβες τῶν κανονιῶν, τὰ λιανοντούφεκα καὶ τίς φωνές τῶν στρατιωτῶν μας «ἀ ἔρασα . . . Ζήτω ω ω ω . . . Ζήτω ω ω ω . . .

Μιά μέρα τότε, τραβήξαμε ἓναν φόβο ποὺ δὲν μολογιέται.

Ἔβρεχε δυνατὰ ἀπὸ τὸ πρωῖ. Τὶ βροχὴ Θεέ μου!!! Λὲς καὶ ἄνοιξαν οἱ καταρράκτες τ' οὐρανοῦ γιὰ νὰ πνίξουν τὸν κόσμο! Οἱ χωριανοὶ δύσκολα ἀρμένιζαν. Χειμῶνας καιρὸς.

Ξαφνικὰ κατὰ τίς πέντε τὸ ἀπόγευμα ἄρχισε ἡ καμπάνα τῆς Ἐκκλησίας νὰ χτυπάει δυνατὰ καὶ ἀδιάκοπα, ἐνῶ δυνάτεις φωνές ἀκούονταν:

«Τοῦρκοι, Τοῦρκοι, ἔρχονται οἱ Τοῦρκοι στὸ χωριό.!

Μονομιᾶς ὅλοι οἱ χωριανοὶ συγκεντρώθηκαν. Γέμισε τὸ κέντρο τοῦ χωριοῦ καὶ ἡ χωραφιὰ ἀπὸ μικροὺς καὶ μεγάλους.

Οἱ μεγάλοι ὀπλισμένοι μὲ γκράδες καὶ ὅτι ἄλλο εἶχαν, συζητοῦσαν ἀνήσυχοι καὶ ἔκαναν σχέδια γιὰ τὴ φύλαξη τοῦ χωριοῦ καὶ τὴν προστασία τῶν γυναικόπαιδων. Τὰ μικρὰ ἔκλαιγαν δυνατὰ, ἐνῶ οἱ γυναῖκες γυρισμένες στὴν ἐκκλησία σταυροκοποῦνταν καὶ ζητοῦσαν ἀπὸ τὸν Ἅϊ Νικόλα βοήθεια.

Μὰ γιὰτί ὅλα αὐτὰ; Τὶ συνέβηκε; Τίποτε τὸ σπουδαῖο ἄλλο μὴ κακὴ σύμπτωση.

Ὁ Μήτσιο Παρασκευᾶς, μακαρίτης τώρα, ἀνέβαινε ἀπὸ τὴν «Πολτσά» στὸ χωριό. Ὁ καιρὸς ὅπως εἶπαμε ἦταν βροχερὸς μὲ πυκνὴ ἀντάρα. Εἶδε δυὸ ἀνθρώπους πίσω του ν' ἀνεβαίνουν κι αὐτοὶ στὸ χωριό. Κοίταξε, δὲν μποροῦσε νὰ ξεχωρίσει, ἀπ' τὴν ἀντάρα ποιοὶ ἦταν! Φοβήθηκε καὶ ἄρχισε νὰ τρέχει. Ἐκεῖνοι σὰν τὸν εἶδαν νὰ τρέχει φώναξαν. «Ἄλτ, γκέλ, μπουρντὰ» καὶ γέμισαν τὰ ὄπλα τους.

Σὰν ἄκουσε ὁ Μήτσιος τὰ κράκ, κράκ, τοὺς πέρασε γιὰ Τούρκους, γιὰτί Ἕλληνες στρατιῶτες δὲν ἔξεφεταν ποτὲ στὰ μέρη μας. Λαχανιασμένος ἔφτασε στὸ χωριό καὶ εἶπε πὼς ἔρχονται Τοῦρκοι.

Στὸ μεταξὺ οἱ χωριανοὶ εἶχαν χωριστεῖ σὲ ομάδες καὶ ἔπιασαν τὰ πόστα, δηλ. ἔστησαν φυλάκια στίς διάβες, ἀποφασισμένοι νὰ πολεμήσουν καὶ νὰ μὴν ἀφήσουν τοὺς Τούρκους νὰ μποῦν στὸ χωριό. . .

Οἱ ἄλλοι, οἱ ἄμαχοι ἄς ποῦμε, μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα ἀπὸ τὸ φόβο καὶ τὴν ἀγωνία περίμεναν ἐντολές. "Ὅπου σὲ μιὰ στιγμή βλέπουμε νὰ ἔρχεται ἡ ὀμάδα ποὺ φύλαγε στὴ «Γούλα» παρέα μὲ δυὸ στρατιῶτες δικούς μας, σκεπασμένους ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια μὲ τ' ἀτομικά τους ἀντίσκηνα. Εἶχαν ἔρθει ἀπὸ τὰ Κατσανοχώρια γιὰ βροῦν καπνὸ καὶ τσίπουρο.

Τὸ τί ἔγινε τότε, δὲν περιγράφεται! Καλωσορίσματα, χαρὲς, φωνές χαρούμενες, ἐνθουσιασμούς μὲ πατριωτικὰ τραγούδια καὶ χαρμόσυνες κωδωνοκρουσίες

Οἱ στρατιῶτες ἀφοῦ μᾶς εὐχαρίστησαν γιὰ τὴν ὑποδοχὴ μᾶς διηγήθηκαν πολλὰ γιὰ τὸν πόλεμο, γιὰ τίς νίκες καὶ χαρήκαμε διπλά.

Ὁ καημένος ὁ Μήτσιος Ζήτησε συγνώμη ἀπ' ὅλους γιὰ τὸ λάθος του, ἐνῶ στὴν πραγματικότητα δὲν ἦταν λάθος του γιατί ὅπως ἦταν τότε ἡ κατάστασις ὁ καθένας μπορούσε νὰ τὸ πάθει.

Τέλος παραδέχτηκαν καὶ οἱ στρατιῶτες ὅτι τὸ σφάλμα ἦταν προπαντὸς δικὸ τους καὶ ἔληξε τὸ ζήτημα, μὲ κεράσματα στὰ μαγαζιά.

Δ. Τόλης

Τὸ χωριὸ μας ἐπίσημα κατοικεῖται ἀπὸ 204 κατοίκους. Αὐτὸ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς Ἀπογραφῆς τῆς 5 - 4 - 81. Οἱ πραγματικοὶ κάτοικοι ὅμως τοῦ χωριοῦ μας ἀνέρχονται σήμερα σὲ 83 ἄτομα.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου μας αἰσθάνεται τὴν ὑποχρέωσις νὰ εὐχαριστήσῃ ὅλους ἐκείνους ποὺ βοήθησαν γιὰ τὴ διάθεσις τῶν εἰσιτηρίων τῶν παραστάσεων τοῦ Θεσσαλικοῦ Θεάτρου.

Τὸ Σκλοῦπο καὶ οἱ Σκλουπιῶτες

Τὸ Ἄμπελοχώρι πρῶτα λεγόταν Σκλοῦπο.

Ἄπο πού καὶ πῶς προήλθε ἡ ὀνομασία αὐτὴ δὲν εἶναι ἐξακριβωμένη, γιὰτὴ δὲν ὑπάρχει κανένα κείμενο πού νὰ τὸ ἀναφέρει. Καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ παράδοση εἶναι συγκεχυμένη.

Πολλοὶ λένε ὅτι, ἡ ὀνομασία προήλθε ἀπὸ τὸ ἐξῆς περιστατικό: Κάποτε ἓνα τσοπανόσκυλο, γερὸ καὶ δυνατὸ, κυνήγησε ἓνα λύκο (LUPUS στὴν Λατινικὴ γλῶσσα), πού ἔπασσε σὲ κοπάδι, ὡσου ρίχτηκε, ἀπὸ φόβο στὸν γκερεμό. Ἔτσι ἀπὸ τίς δύο αὐτές λέξεις (σκύλος καὶ LUPUS), ἔγινε ἡ σύνθετη λέξη (Σκυλ-λοῦπος) Σκλοῦπος.

Ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι τὴν πῆρε τὴν ὀνομασία, ἀπὸ ἓναν πλανόδιο κομπογιανιτὴ γιὰτρό πού ἔπασσε ἐκεῖ. Μὲ τὰ βότανά του γιάτρευε τίς ἀρρώστειες καὶ οἱ πάσχοντες τὸν ὀνόμασαν «Σκληπιό», ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχαίου Θεοῦ τῆς Ἰατρικῆς Ἄσκληπιό καὶ μὲ τὸν καιρὸ, τὸ ὄνομα αὐτὸ ἔγινε Σκλουπιός καὶ τὸ χωριὸ πῆρε τ' ὄνομα Σκλουπιό = Σκλοῦπο.

Αὐτὴ τὴν ἐκδοχὴ τὴν ἀναφέρει καὶ ὁ Πέτρος Μπενέκος στὸ βιβλίο του «Χουλιαράδων Ἄπαντα». Καὶ ἄλλοι πάλι, ὅτι ἡ λέξη Σκλοῦπος εἶναι Σλαυϊκὴ.

Ὅμως ἡ πιὸ πιθανὴ καὶ σωστὴ ἐκδοχὴ μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ ἡ πρῶτη ἢ ὁποία φαίνεται νὰ ἀνταποκρίνεται κάπως στὴν πραγματικότητα.

Μερικοὶ λένε στὸ μέρος πού χτίστηκε τὸ χωριὸ ἦταν μοναστήρι καὶ ὁ καλόγερος συζοῦσε μὲ μιὰ καλόγρια. Ἄπ' αὐτὸ τὸ παράνομο ζευγάρι πιάστηκε ἡ σπορά καὶ ἔγινε ἡ φύτρα τῆς πρῶτης γενιᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ. . . . Δηλαδὴ μὲ λίγα λόγια ὅλοι οἱ Σκλουπιῶτες εἴμαστε νόθοι. . . . Γι' αὐτὸ προπολεμικὰ, καλὸ - κακὸ, οἱ κάτοικοι μὲ αἰτησὴ τους πρὸς τὸ Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινούπολης, ζήτησαν τὴν λύση ἀπὸ τὴν πιθανὴ αὐτὴ ἄμαρτία.

Ἡ «Ἄφηση ἁμαρτιῶν» ἔγινε καὶ στάλθηκε στὸ χωριὸ ἓνα συγχωροχάρτι, τὸ ὁποῖο διαβάστηκε στὴν ἐκκλησία ἀπὸ τὸν παπὰ, μπροστὰ σ' ὅλους τοὺς κατοίκους μετὰ τὴν θεία λειτουργία. Τὸ συγχωροχάρτι αὐτὸ, κάποτε τὸ εἶδα κι ἔγω σὲ κορνίζα στὸ ἱερὸ τῆς ἐκκλησίας. Γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα ὁ ἀγαπητὸς Πρόεδρος τοῦ χωριοῦ μας Νίκος Νουτσόπουλος σὲ κουβέντες μας πρὸ καιροῦ, μοῦ εἶπε τὰ παρακάτω:

«— Ἄπο μικρὸς, ἀπὸ περιέργεια καὶ προπαντὸς ἀπὸ ευχαρίστηση, πλησίαζα τοὺς γερόντους τοῦ χωριοῦ μας καὶ ἄκουγα διάφορες ἱστορίες καὶ περιστατικά. Μιὰ φορὰ θυμᾶμαι πολὺ καλὰ τὸν Γιάνν' Μῆτρο

Χρηστο (ὁ μεγαλύτερος σὲ ἡλικία τότε γέροντας) νὰ λέει πὼς τὸ χωριὸ μας εἶναι ἀφορισμένο ἀπὸ τὸ Δεσπότη τῆς Ἄρτας, γιατί ὅλοι οἱ κάτοικοι εἴμαστε νόθοι. Ἡ ἱστορία αὐτὴ εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ τὸν καιρο ποὺ ἕνας καλόγερος καί μιὰ καλόγρια, Ζοῦσαν στὸ χωριὸ μας, στὴν ἐκκλησία τοῦ Μετοχιοῦ, τοῦ μοναστηριοῦ Γαστρίτσας (μᾶλλον Καστρίτσας) καί ἀσχολοῦνταν καί μὲ τὴν κτηνοτροφία.

Οἱ δύο αὐτοὶ καλόγεροι συζοῦσαν παράνομα καί τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ γεννηθεῖ ἕνα κοριτσάκι τὸ ὁποῖο ὅταν μεγάλωσε παντρεύτηκε μὲ ἕναν κυνηγημένο ἀπὸ τοὺς Τούρκους Σουλιώτη μὲ τὸ ὄνομα Νοῦτσος, ποὺ ξέπεσε στὰ μέρη μας, ὅταν τὸ 1803 ὁ Ἄλῃς ὁ Τεπελενλῆς ὁ πασᾶς τῶν Γιαννίνων κυρίευε τὸ Σούλι.

Ἐπειτα ἀπ' ὅλα αὐτὰ, οἱ χωριανοὶ μὲ τὴν πρωτοβουλία τοῦ τότε ἱερέα Παπαγιώργη Ζήτησαν συγχώρεση καί τὸ 1929 ἦρθε τὸ συγχωροχάρτι ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ ὁποῖο διαβάστηκε στὴν ἐκκλησία τὴν μέρα τῆς Ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ.

Δυστυχῶς ὅμως, τὸ συγχωροχάρτι αὐτὸ δὲν ὑπάρχει σήμερα...».

Τώρα ἂν συγκρίνουμε τὸ ἔτος 1803, τότε ποὺ δισκορπίστηκαν οἱ Σουλιῶτες σὲ διάφορα μέρη, μετὰ τὴν κατάληψη τοῦ Σουλιοῦ ἀπὸ τὸν Ἄλῃ πασᾶ καί τὸ ἔτος 1806 ποὺ κτίστηκε ἡ παλιὰ μας ἐκκλησία, μπορούμε νὰ ποῦμε πὼς ἡ ἐκδοχὴ αὐτὴ εἶναι πιθανή, ἐφ' ὅσον βέβαια δὲν ὑπάρχει πουθενὰ στὸ χωριὸ σημάδι ἀπὸ μοναστήρι, οὔτε χαλασματα.

Ὅσο γιὰ τὴν ἀνέγερση τῆς παλιᾶς μας ἐκκλησίας γιὰ νὰ χτιστεῖ, ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν πολλὰ χέρια γιὰ δουλειά. Καί αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι ἀπὸ ποῦ ἦρθαν; Σίγουρα ἀπὸ Τουρκοκρατούμενα μέρη καταδιωκόμενοι, ἐγκαταστάθηκαν στ' ἀπόκρημνα καί ἀπόμερα μέρη μας, «στὰ Τζουμέρκα κι ἄγραφα παλικαριῶν λημέρια» κατάλληλα γιὰ φωλιές ἀρματωλῶν καί κλεφτῶν.

«—Νὰ λέει ὁ Πρόεδρος τοῦ χωριοῦ μας Νίκος Νουστόπουλος, ἐδῶ στὸ χωριὸ πρὸς τὸ «Γκρεμαστό» ὑπάρχει μιὰ τοποθεσία ποὺ λέγεται «καταφύγια» ποὺ καί τώρα ἀκόμα ἂν κανένας τὴν ἐρευνήσει, θὰ δεῖ πὼς εἶναι ἕνας πραγματικὸς κρυψώνας... καί... συνεχίζει: «Ξεπέφτοντας λοιπὸν ἐδῶ ὁ Σουλιώτης Νοῦτσος παντρεύτηκε, ὅπως εἶπαμε, τὴ νόθο κοπέλα τῆς καλογριᾶς, τοῦ Μετοχιοῦ τοῦ χωριοῦ μας, μὲ τὴν ὁποία ἀπόκτησε ἑπτὰ ἀρσενικὰ παιδιά ὅπως ἔλεγαν οἱ γέροντοι καί δύο κορίτσια.

Ἔτσι ἀπὸ τὸ πρῶτο παιδί τους τὸν Χρηστο, προῆλθαν οἱ Ξεκαρφωταῖοι. Ἀπὸ τὸν δεύτερο, τὸν Κώστα οἱ Κωσταῖοι (τώρα Νουτσουλαῖοι). Ἀπὸ τὸν τρίτο, τὸν Σπύρο οἱ Σπυραῖοι. Ἀπὸ τὸν τέταρτο,

τὸν Νίκο, οἱ Νικαῖοι οἱ Πραμαντιωταῖοι κ.ἄ. Ἐκ τὸν πέμπτο τὸν Τόλη οἱ Τολαῖοι. Ἐκ τὸν ἕκτο τὸν Δημήτρη οἱ Ἀναστασαῖοι, οἱ Ἀλεξαι-οἱ καὶ οἱ Δημητραῖοι καὶ ἀπὸ τὸν ἕβδομο τὸν Παναγιώτη οἱ Ἐξαρχαῖοι.

Ὁ τελευταῖος ὁ Παναγιώτης, ὅπως ἔλεγαν οἱ παλιοί, ἦταν παπᾶς καὶ ὅταν νέα πέθανε ἡ παπαδιά του, ἐπειδὴ εἶχε μικρὰ παιδιὰ, μετὴν ἄδεια τοῦ Δεσπότη ἀποσηματίστηκε καὶ ξαναπαντρεύτηκε. Ἴσως αὐτὸς εἶναι ὁ λεγόμενος «Παναγιώτης ποτέ ἱερέας» ὁ ὁποῖος μνημονεύεται στὴν ἐκκλησία μας ἀκόμα καὶ σήμερα.

Ἄλλοι χωριανοὶ πῆραν ἐπώνυμα ἀπὸ ἄλλους πού ἦρθαν καὶ ἐγ καταστάθηκαν στὸ χωριὸ μας τότε ἢ ἀργότερα, ὅπως οἱ Γιωταῖοι ἀπὸ κάποιο Κρητικὸ, πού μπῆκε γαμπρὸς σὲ οἰκογένεια τοῦ χωριοῦ, οἱ Πατσουραῖοι, οἱ Παναῖοι, οἱ Τζουβαραῖοι κ.ἄ.»

Οἱ παλιοὶ Πατσουραῖοι χωριανοὶ μας ἔλεγαν ὅτι κατάγονταν ἀπὸ κάποιον Βορειοηπειρωτὴ. Αὐτὸ τὸ γράφει καὶ ὁ Πέτρος Μπενέκος στὸ βιβλίο του «Ἄπαντα Χουλιαραδων».

Ὁ δὲ δάσκαλος Χρῆστος Πατσούρας, μακαρίτης τώρα, μοῦ ἔλεγε κάποτε πὼς ἦταν στρατιώτης τὸ 40, στὸν Ἑλληνοϊταλικὸ πόλεμο, συνάντησε στὴ Β. Ἡπειρο οἰκογένειες μετὸ ἐπώνυμο Πατσιούρα οἱ ὁποῖες εἶχαν τὴν καταγωγὴ τους ἀπὸ τὰ Τζουμέρκα.

Συνεχίζεται

ΛΥΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΙΞΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1. ΑΛΑΤΑΡΙΑ. 2. α) ΡΟΓΑ β) ΟΣΚ 3. α) ΙΣΕΣ β) ΚΙΟ
4. α) ΧΟΡΤΟ β) ΩΝ 5. α) ΝΑΙ β) ΡΑΜΙ 6. α) ΑΡ β) ΠΗΡΑ 7. ΣΤΟ-
ΜΑ 8. ΜΑΤΡΑΚΑΣ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1. ΑΡΙΟΝΑ 2. ΛΟΣΤΑΡΙΑ 3. ΑΓΕΡΙ 4. α) ΤΑΣΟ β) ΠΑΡ
5. ΧΡΗΜΑ 6. α) ΡΟΚ β) ΚΟΡΑ 7. ΙΣΙΩΜΑΤΑ 8. α) ΑΚΟΝΙ β) ΣΣ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Στις είκοσι: όκτώ Φλεβάρη 1981 και στην αίθουσα του Έπανγέλματτο-βιστεχνικού Έπιμελητηρίου πραγματοποιήθηκε ή τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου των Άπανταχού Άμπελοχωριτών. Ός ώρα έναρξης της Γενικής Συνέλευσης, με πρόκληση του Προέδρου του Συλλόγου, είλ-δρισθεί ή 17.30'.

Πολλά από τὰ μέλη του Συλλόγου που μένουν στα Γιάννενα, προσήλθαν και κατέλαβαν τίς θέσεις τους πολύ γρηγορότερα από την καθορισμένη ώρα.

Γιά την πλήρη και σωστή ένημέρωση των μελών, τó Διοικητικό Συμβούλιο έδωσε σε όλα τὰ παρευρεθέντα μέλη φωτοτυπίες του Οικονομικού Άπολογισμού και του Προϋπολογισμού 1981.

Μισή ώρα μετά την ώρα της έναρξης και συγκεκριμένα στις 16.00 ή Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, έλαβε τόν λόγο και είπε: Υπάρχει άπαρτία που προβλέπει: τó άρθρο 10 του Καταστατικού και κατά συνέπεια μπορούμε να αρχίσουμε τή συζήτηση των θεμάτων της ήμερήσιας διαταξης. Πρίν όμως αρχίσουμε τή συζήτηση των θεμάτων πρέπει: να συγκροτηθεί τó Προεδρείο της Γενικής Συνέλευσης.

Μέ πρόταση του Προέδρου εξελέγησαν όμόφωνα ως Πρόεδρος της Συνέλευσης ή κ. Γιάννης Γιωτάκης και Γραμματέας ή κ. Γιώργος Άναστασίου, οι όποιοι: άποδέχτηκαν τήν έκλο-

γή τους και κατέλαβαν τίς θέσεις του Προεδρείου.

Γιά τήν τιμή της έκλογής των ή Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης ευχαρίστησε τὰ μέλη και στή συνέχεια προχώρησε στην ανακοίνωση των θεμάτων της ήμερήσιας διαταξης που ήταν δύο.

1. Έγκριση Οικονομικού άπολογισμού 1980 - Προϋπολογισμού 1981.

2. Συζήτηση - τυχόν προτάσεις των μελών για θέματα του Συλλόγου.

Καλείται σε συνέχεια ή Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου να θέσει υπόψη των μελών της Συνέλευσης τόν Οικονομικό Άπολογισμό - Προϋπολογισμό του Συλλόγου.

Μιλώντας στα μέλη του Συλλόγου ή Πρόεδρος είπε:

Άγαπητοί χωριανοί μέλη του Συλλόγου μας.

Άπό μέρος του Διοικητικού Συμβουλίου, σάς άπευθίνω ένα θερμό, έγκάρδιο χαίρεισιμό, μαζί με ένα μεγάλο ευχαριστώ γιατί ανταποκρινόμενοι στην πρόσκληση, προσήλθατε στή σημερινή Τακτική Γενική Συνέλευση.

Στή συνέχεια ή Πρόεδρος έκανε περιληπτική ανακοίνωση της Έκθεσης Έλέγχου της Έλεγκτικής Έπιτροπής και άκολούθησε λεπτομερής άνάλυση του Οικονομικού Άπολογισμού έτους 1980 και Προϋπολογισμού 1981.

Η Γενική Συνέλευση άφου ψήφισε όμόφωνα τήν έγκριση του Άπολογισμού - Προϋπολογισμού άσχολήθηκε

μέ το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διάταξης που ήταν συζήτηση - τυχόν προτάσεις των μελών για θέματα του Συλλόγου.

Από μέρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος έκανε γνωστό στα μέλη της Γενικής Συνέλευσης τα βασικότερα προβλήματα που απασχολούν τον Σύλλογο όπως:

1. Η αποπεράτωση του δρόμου Πολιτσάς.
2. Η βελτίωση της ποιότητας της ύλης του περιοδικού μας.
3. Η έγκαιρη ενημέρωση των μελών του Δ) και Συμβουλίου, όταν προγραμματίζονται πολιτιστικές - ψυχαγωγικές εκδηλώσεις.

Έγινε σχετική ενημέρωση των μελών πάνω στα θέματα και συγκεκριμένα: έχουν ήδη εγκριθεί 200.000 δραχμές για το δρόμο Πολιτσάς από την Νομαρχία Ιωαννίνων και έχουν προγραμματισθεί άλλες 800.000 δρχ. οι οποίες δεν έχουν εγκριθεί ακόμα για τον ίδιο δρόμο, καθώς και για την ασφαλιτόστρωση του υπάρχοντος 4.000

000δραχμές και 600.000 για το Υδροαγωγείο μας.

Με τα χρήματα αυτά και με την βοήθεια όλων των μελών του Συλλόγου και άλλων παραγόντων και φίλων αυτού πιστεύουμε ότι η διάνοιξη του δρόμου θα είναι σίγουρη.

Από τα 5 τεύχη του περιοδικού μας που έχουν εκδοθεί μέχρι στιγμής, κάνοντας την αυτοκριτική μας, είπε ο Πρόεδρος του Συλλόγου, είμαστε υποχρεωμένοι να παραδεχτούμε πως δεν εξασφαλίσαμε τους στόχους μας, παρότι οικονομικά πετύχαμε.

Τούτο διότι, προσκρούσαμε στην αδιαφορία των πνευματικών ανθρώπων του Συλλόγου, πλην ελαχίστων περιπτώσεων, και στη μικρή δραστηριότητα των νέων του χωριού μας.

Στη συνέχεια οι νέοι του χωριού μας, υπέβαλαν πρόταση για συγκρότηση καλλιτεχνικής ομάδας και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων που θα εκθέσουν με υπόμνημά τους προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

1. Άρνι πού βλέπει ο Θεός, ο λύκος δεν τό τρώει.
2. Έκατσε ή δουλειά στην πόρτα και κυνήγησε τή φτώχεια.
3. Βασιλικός κι αν μαραθεί τή μυρωδιά τήν έχει.
4. Τι του λείπει του ψωριάρη; φούντα με μαργαριτάρι.
5. Όποιος δέ βλέπει πού πατεί στή λάσπη θέ νά πέσει.
6. Η βιάση ψήνει τό ψωμί μά δεν τό καλοψήνει. —

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ — ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Οικονομικῆς διαχειρήσεως ἔτους 1980
Ἰωάννινα 30 - 12 - 1980

Ε Σ Ο Δ Ω Ν

1.	Ἐπίλοιπο ταμείου 1 - 1 - 1980	ΔΡΧ. 66.689
2.	Ἡμερολόγια ἔτους 1980	» 36.800
3.	Συνδρομές μελῶν ἔτους 1980	» 49.600
4.	Συνδρομές μελῶν δρόμου Πολιτισμοῦ	» 98.550
5.	Δωραῖες μελῶν	» 35.050
6.	Λαχειοφόρος ἀγορά	» 12.750
7.	Συνδρομές μελῶν σὲ ἐκδηλώσεις	» 168.820
8.	Κληροδότημα Χαρ. Τόλη	» 115.500
9.	Συνδρομές περιοδικοῦ «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»	» 76.410
10.	Ἀπρόβλεπτα	» 30.500
11.	Τόκοι καταθέσεων	» 5.412

Σύνολο ΔΡΧ. 696.081

Ἐπιχρεώσεις πρὸς τρίτου 58.793 δρχ.

Ε Ξ Ο Δ Ω Ν

1.	Ἡμερολόγια ἔτους 1981	ΔΡΧ. 15.375
2.	Ἐκπολιτιστικὲς ψυχαγωγικὲς ἐκδηλώσεις	» 192.720
3.	Κοινωνικὰ ἔργα στὴν Κοινότητα	» 40.765
4.	Βράβευση μαθητῶν — φοιτητῶν	» 102.000
5.	Διάνοιξη δρόμου Πολιτισμοῦ	» 173.615
6.	Ἐκδοση περιοδικοῦ «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»	» 50.724
7.	Συντήρηση περιουσιακῶν στοιχείων	» 32.657
8.	Δημοσιεύσεις — ἐκτυπώσεις	» 8.230
9.	Γραφικὴ ὑλὴ — Ταχυδρ. τέλη	» 4.880
10.	Ἐνίσχυση ἀπόρων	» 3.000
11.	Γενικὰ ἔξοδα	» 2.790
12.	Ἀπρόβλεπτες δαπάνες	» 24.392
	Ἐπίλοιπο ταμείου 31 - 12 - 1980	» 44.933

Σύνολο 696.081

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
Π Ρ Ο Ύ Π Ο Λ Ο Γ Ι Σ Μ Ο Σ
Οικονομικοῦ ἔτους 1981

Ἰωάννινα 31 - 12 - 1980

Ε Σ Ο Δ Ω Ν

1.	Ἀπό συνδρομές μελῶν	ΔΡΧ.	60.000
2.	Ἀπό δωρεές μελῶν	»	50.000
3.	Ἀπό εισφορές μελῶν γιὰ ἐκπολιτιστικές — ψυ- χαγωγικές ἐκδηλώσεις	»	200.000
4.	Ἀπό συνδρομές περιοδικοῦ «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»	»	100.000
5.	Ἀπό λαχειοφόρους ἀγορές	»	20.000
6.	Ἀπό ἡμερολόγια ἔτους 1981	»	40.000
7.	Ἀπό κληροδότημα Χαρ. Τόλη	»	120.000
8.	Γιὰ ἀποπεράτωση δρόμου Πολιτισῶς	»	150.000
9.	Τόκον καταθέσεων	»	20.000
10.	Ἀπρόβλεπτα	»	40.000
	Σύνολο	ΔΡΧ.	800.000

Ε Ξ Ο Δ Ω Ν

1.	Γραφική ὕλη — ταχ. τέλη	ΔΡΧ.	30.000
2.	Δημοσιεύσεις — ἐκτυπώσεις	»	30.000
3.	Κοινωφελῆ ἔργα στήν Κοινότητα	»	70.000
4.	Ἐνίσχυση ἀπόρων	»	20.000
5.	Ἐκπολιτιστικές - ψυχαγωγικές ἐκδηλώσεις	»	200.000
6.	Βραβεύσεις μαθητῶν φοιτητῶν	»	80.000
7.	Ἐκδοση περιοδικοῦ «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»	»	70.000
8.	Ἀποπεράτωση δρόμου Πολιτισῶς	»	200.000
9.	Συντήρηση περιουσιακῶν στοιχείων	»	40.000
10.	Ἀπρόβλεπτες δαπάνες	»	40.000
11.	Γενικά ἔξοδα	»	20.000
	Σύνολο	ΔΡΧ.	800.000

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Πολιτιστική έκδήλωση πρώτου μεγέθους για τὸ Σύλλογὸ μας ἔλαβε χώρα τὸν Μάρτη πού μᾶς πέρασε στὰ Γιάννενα. Προσκλήθηκε καὶ ἔδωσε δύο παραστάσεις στὸν Κινηματογράφο Παλλάδιο τὸ Θεσσαλικὸ Θέατρο. Παίχτηκε ἡ πολυσυζητημένη σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα σατυρική πολιτική ἐπιθεώρηση «χαιρέτα μου τὸν πλάτανο».

Ἡ σκέψη νὰ δοθεῖ παράσταση τοῦ Θεσσαλικοῦ Θεάτρου γιὰ τὸ Σύλλογὸ μας προϋπήρχε. Φέτος σὲ μιὰ ἐπίσκεψη τοῦ Κώστα Τζουβαρα, χωριανοῦ μας καὶ ἠθοποιοῦ τοῦ Θεσσαλικοῦ Θεάτρου, ἔγινε ἀναφορὰ στὸ ἴδιο θέμα. Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου μας μπροστὰ στὴν ἐπιμονὴ πολλῶν μελῶν καὶ τὴ διαβεβαίωση ὅτι θὰ ἐργαστοῦν ὅλοι γιὰ τὴν διάθεση τῶν εἰσιτηρίων καθὼς καὶ στὴν ρητὴ ὑπόσχεση τοῦ χωριανοῦ μας Χαριλάου Τόλη ὅτι θὰ καλύψει τὴν πιθανὴ ζημιὰ ἔκλεισε τὴ συμφωνία μὲ τὸ Θεσσαλικὸ Θέατρο γιὰ δύο παραστάσεις στίς 30 Μάρτη 1981.

Ἀπὸ τότε καὶ μέχρι τὰ μεσάνυχτα τῆς 30 Μάρτη τόσο τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου ὅσο καὶ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ἐργάστηκαν πυρετωδῶς γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς ἐκδήλωσης.

Τὰ εἰσιτήρια σχεδὸν ἐξαντλήθηκαν καὶ οἱ παραστάσεις ἔγιναν μπροστὰ σὲ πλῆθος κόσμου. Πουλήθηκαν περίπου 1400 εἰσιτήρια.

Ἔτσι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μεγάλη προβολὴ τοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ χωριοῦ μας, ἡ ὅλη αὐτὴ προσπάθεια ἀπέφερε καὶ οἰκονομικὸ ὄφελος παρ' ὅτι δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδήλωσης. Τὸ ταμεῖο λοιπὸν τοῦ Συλλόγου αὐξήθηκε κατὰ 36.000 δρχ. ὅσες ἦταν καὶ τὸ καθαρὸ κέρδος ἀπ' τὴς δύο παραστάσεις. Ἡ συνολικὴ εἴσπραξη ἔφθασε στίς 208.000. Τὸ εὐχάριστο εἶναι ὅτι οἱ θεατὲς ἔμειναν ἐνθουσιασμένοι, μὲ τὴν ἐπιθεώρηση πού παίχτηκε.

Ἔτσι ἐπιβεβαιώθηκε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ ἡ Πανελλήνια καλὴ φήμη τοῦ Θεσσαλικοῦ Θεάτρου.

Πρὶν ἀπὸ κάθε παράσταση ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου θέλοντας νὰ τονίσει ὅτι οἱ Πολιτιστικοὶ σύλλογοι πρέπει νὰ δραστηριοποιῶνται εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Κυρίες, Κύριοι,

Συνεχίζοντας την Πολιτιστική του προσφορά, ο Σύλλογος τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀμπελοχωριτῶν, παρουσιάζει ἀπόψε τὸ Θεσσαλικὸ Θέατρο, πού κάνει τὴν ἐμφάνισή του, γιὰ πρώτη φορὰ, στὴν πόλη μας.

Ὡς Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου, πιστεύω ὅτι ἡ ἀποψινὴ ἐκδήλωση, μπορεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ, ὡς δραστηριότητα ἰδιαίτερης σημασίας καὶ προβολῆς, ἀλλὰ ὄχι μεγάλης τόλμης γιὰ τὸν Σύλλογο τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀμπελοχωριτῶν διότι στὸ ἐνεργητικὸ του εἶναι:

— Ἡ περσινὴ θεατρικὴ παράσταση τοῦ Ἑπειρωτικοῦ θεάτρου στὸ χωριό μας.

— Οἱ πολυάρυθμες ἐκδρομὲς στὸ ἐσωτερικὸ καὶ ἐξωτερικὸ.

— Ἡ καλλιέργεια, σὲ ἄριστο βαθμὸ, τῆς ἀμιλλας τῶν μαθητῶν τοῦ χωριοῦ μας, βραβεύοντας ὅλους ὅσους εἰσάγονται στὰ Λύκεια, Ἀνώτερα καὶ Ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα.

— Τέλος, προσπαθώντας νὰ διατηρεῖ τοὺς δεσμοὺς τῶν ξενιτεμένων τοῦ χωριοῦ μας καὶ τὴν κρυφὴ ἐλπίδα τοῦ ἐπαναπατριμοῦ των, ἐκδίδει τὸ περιοδικὸ «Καθρέπτης» πού φθάνει σὲ κάθε Ἀμπελοχωρίτη, σὲ ὁποιαδήποτε γωνιὰ τῆς γῆς κι ἂν βρίσκεται.

Ἀπόψέ, ἔχουμε κοντὰ μας τὸ Θεσσαλικὸ Θέατρο, πού συμπλήρωσε πέντε χρόνια ἀδιάκοπης δουλειᾶς καὶ μεγάλης προσφορᾶς στὸ Κοινό. Εἶναι ὁ σημαιοφόρος τῆς Θεατρικῆς ἀποκέντρωσης καὶ ὁ βασικὸς φορέας τῆς διατήρησης καὶ ἀνάπτυξης τῆς Θεατρικῆς Παιδείας, στὸν ἐπαρχιακὸ χῶρο.

Τελειώνοντας, ἀπὸ μέρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου μας, εὐχαριστῶ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Θεσσαλικῆς Πνευματικῆς Πορείας καὶ τοὺς ἠθοποιούς τοῦ Θεσσαλικοῦ Θεάτρου, καθὼς καὶ ὅλους σας, πού μὲ τὴν παρουσία σας, τιμήσατε τὴν ἀποψινὴ ἐκδήλωση τοῦ Συλλόγου τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀμπελοχωριτῶν. Καλὴ διασκέδαση».

Τὰ μεσάνυχτα μετὰ τὴν τελευταία παράσταση τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου ἔκανε τὸ τραπέζι στὰ μέλη τοῦ Θεάτρου ὅπου οἱ ἠθοποιοὶ εὐχαρίστησαν τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο πού τοὺς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ παρουσιασθοῦν γιὰ πρώτη φορὰ στὸ κοινὸ τῶν Ἰωαννίνων καὶ δὲν ἔκρυβαν τὴ χαρὰ τους πού ἔπαιξαν μπροστὰ σὲ τόσοσους θεατῆς.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΓΙΑ ΣΚΛΟΥΠΙΩΤΕΣ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Καί ἔκει κατοικοῦσαν Σκλουπιῶτες τὰ παλιὰ χρόνια.
2. α) Ρῆμα στὸν ἀόριστο καὶ ἀκουστικῶς νησί τοῦ Σαρωνικοῦ.
β) Παράνομο.
3. α) Νόμιμο, μόνο ἓνα τέτοιο διαθῆται τὸ χωριό μας.
β) Θυμίζει γιαγιά (ἀντιστρ.)
4. Γνωστὴ ἀπ' τοὺς ἀγῶνες τοῦ 21
5. α) Δυσκόλευε τὸ Δημοσθένη.
β) Συγγενὴς ἐξ ἀγχιστείας
6. α) Ὁ Ἄη - Λιάς εἶναι γεμάτος
β) Κρητικὸς ιδιοματισμὸς (ἀντ.)
7. α) Σὰν (καθαρ.) β) Ὑπνοδομᾶτιο ζώων γ) ἄρθρο (πληθ.)
8. α) Ἀναφέρεται στὴν «ΚΟΛΩΝΑ»
β) Αὐτὰ τὰ πορτοκάλια φημίζοντα:
9. Ὑπάρχουν καὶ τέτοια πεδία.
10. Στὴν Πολιτῶν τὰ τρώγανε κιόλας:
- 11 α) Τοῦ Λαμπράκη λέγεται αὐτὴ
β) Κατ' εὐθείαν μπροστὰ

ΚΑΘΕΤΑ

1. Ἔτσι λεγόταν ὁ Ὀδυσσεύς
2. α) Ὅλοι μας τὴ φορέσαμε (μὲ τὸ ἄρθρο) β) Ἀποφασίζει.
3. α) Ἐκεῖ στὴν Πολιτῶν χόρευαν οἱ νύφες γυρίζοντας μὲ τὰ δάγια.
β) Ἀπορρυπαντικὸ (ἀντιστ)
4. α) Βάφει γυναικεῖα νύχια (ἀντ.)
β) Ἀνατολίτικα νομίσματα.
5. α) Γιορτάζει τὸ Δεκαπεντάγιστο. β) Γράμματα ἀπὸ τὴ Γαλλία
6. α) Τελικὸς σύνδεσμος.
β) Ἐπὶ χούντας γνωστὸς πρεσβευτῆς
7. α) Βυζαντινὴ νότα. β) Οἱ καλοὶ νοικοκυραῖοι προσπαθοῦσαν νὰ τὰ ἔχουν γεμάτα.
8. α) Πρόθεση. β) Κι ἔτσι λέγετα: τὸ ὅστερο.
9. α) Παραλίγο γκόλ β) Παράγγελμα γιὰ σταμάτημα ζώου (ἀντ.)
- 10 α) Κι ἓνα ἄλλο ἀπορρυπαντικὸ
β) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία.
γ) Ἄρθρο (πληθ.).
11. Ἀκριτικὴ πόλη.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΓΑΜΟΙ

1. Ο Ίωάννης Άντωνίου με την Βάσω Βραβορίτου από τὰ Γιάννενα.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1. Χρήστος ΞΕΑΡΧΟΣ	κορίτσι
2. Άλεξάνδρα Σιώτου - Δευτεραίου	κορίτσι
3. Γιώργος Παπαδημητρίου	αγόρι
4. Χρήστος Ξεκάρφωτος	κορίτσι

ΘΑΝΑΤΟΙ

1. Η Έλένη Γέροντα - Τσαμάτη τήν 3 - 3 - 1981 σέ ηλικία 55 χρονῶν
2. Αικατερίνη Δ. Σπύρου τήν 3 - 3 - 1981 72 χρονῶν καί τάφηκε στό χωριό.
4. Η Έλένη Δ. Σιώτου τήν 4 - 3 - 1981 86 χρονῶν καί τάφηκε στό χωριό.
4. Ο Χριστόφορος Γ. Γέροντας τήν 3 - 4 - 1981 27 χρονῶν ἀπό αὐτοκινητιστικό δυστύχημα.
5. Ο Γιώργος Ίωάν. Άναστασίου τήν 17 - 4 - 81 σέ ηλικία 62 χρονῶν

